

ANTECKNINGAR FÖRBUNDSdag 28 FEBRUARI 2026

Kl. 10.30 – 12.00 via Zoom

Närvarande

Kulturrådet:

Kajsa Ravin och Friedrike Roedenbeck (kl. 11.00 – 11.30)

SHR:s kansli:

Maria Jacobsson, Annika Holmdahl, Felix Wink och Sarah Eriksson

SHR:s styrelse:

Elisabeth Bjar, Joanna Stridh, Anne-Marie Lindén (även Skånes hemslöjdsförbund)

Hemslöjdsförbund och -föreningar:

Blekinge, Gästrik-Hälsinge, Halland, Jämtland-Härjedalen, Jönköping, Korgföreningen, Kronoberg, Medelpad, Skaraborg, Stockholm, Svensk Hemslöjd, Sörmland, Älvsborg, Dalarna, Västerbotten, Göteborg- och Bohuslän

Inledning

*Från och med den 1 januari 2026 är Kulturrådet ansvarig myndighet för slöjd. Vi har därför bjudit in **Kulturrådets generaldirektör Kajsa Ravin** till en digital förbundsdag. Hon kommer då berätta om hur hon ser på det nya uppdraget och vad det innebär för slöjdområdet. Hon kommer också svara på frågor. Fundera därför på vilka frågor som just du vill passa på att ställa. Det kan till exempel handla om vad det innebär för er som har anställda konsulenter, vad det innebär för oss inom civilsamhället och vilket stöd eller vilka bidrag man kommer att kunna söka.*

Lena Lundkvist berättade kort om bakgrunden och den förändring det innebär att Nämnden för Hemslöjdsfrågor (nedan NFH) verksamhet flyttats över till Kulturrådet. SHR ansökte om verksamhetsbidrag på 5 mkr för 2026 och fick i början av året besked om bidrag på 3 mkr. Jämfört med bidragssumman 2015 (uppräknat inräknat) är dagens nivå hälften av den tidigare nivån.

Lena Lundkvist nämnde särskilda villkor för verksamhetsbidrag som finns hos Kulturrådet. Första villkoret är tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Alla verksamheter ska ha information om tillgänglighet på sin hemsida och/eller i sociala medier. Andra villkoret är att organisationer med egen lokal med verksamhetsbidrag via Kulturrådet eller kultursamverkansmodellen ska ha åtgärdat enkelt avhjälpbara hinder i sina publika lokaler.

Kajsa Ravins förordnande avslutas den sista mars, vem som efterträder henne på posten är ännu inte klart.

SHR hade inför mötet ställt tre övergripande frågor till Kajsa Ravin:

- Hur ska slöjden synliggöras inom Kulturrådet?
- Hur kommer Kulturrådet arbeta med att synliggöra slöjden på bred front?
- Vad kommer Kulturrådet att göra för Hemslöjden för att främja vårt ideella arbete landet runt?

Ett förbund lyfte oron gällande var slöjden hamnar i Kulturrådets verksamhet. Slöjden är har en särart (jämfört med andra kulturyttringar) och det finns en anledning till att NFH fanns.

Ett förbund undrade hur SHR ställer sig till detta, vilka positiva/negativa sidor ser vi? SHR svarade på remissen gällande översynen av nämndmyndigheter och skrev då att Kulturrådet var den logiska myndighet NFH:s verksamhet skulle flyttas över till. Dock finns såklart en oro över att slöjden är en sådan liten del i denna stora myndighet. SHR har i många år betonat vikten av att Hemslöjden synliggörs samtidigt som en dialog förs.

Statliga bidrag är av största vikt för Hemslöjdens överlevnad. Breddad finansiering innebär svårigheter för vårt område.

Tidigare hade SHR ett organisationsbidrag. Historiskt har denna typ av bidrag använts för att visa på armlängds avstånd från staten där medel används självständigt av den mottagande parten. Nu när NFH flyttats över till Kulturrådet söker SHR ett verksamhetsbidrag. Detta innebär förändringar, till exempel genom att redovisa andra typer av uppgifter vid ansökan. Därför kommer SHR behöva samla in och redovisa mer uppgifter kring aktiviteter runt om i landet än vad vi tidigare gjort.

Frågan lyftes om skillnaden mellan organisationsbidrag och verksamhetsbidrag, att skiftet gått mot att bidrag endast får användas för verksamhet.

För att ideella krafter ska kunna fungera krävs en administration och stöttning, från exempelvis kansli.

Kulturrådet har inte organisationsbidrag i nuläget. Detta är en fråga att jobba vidare med. En annan fråga att jobba vidare med är hur stor del av den summa som går till Kulturrådet kommer att öronmärkas för slöjden.

Kulturrådet

Kajsa Ravin och Friedrike Roedenbeck anslöt till mötet klockan 11.00 (denna del av mötet spelas in och får sparas i två veckor).

Lena Lundkvist hälsade båda välkomna.

Denna del av mötet inleddes med en presentation av alla deltagare.

Kajsa Ravin inledde med en kort presentation och tackade för bra inskickade frågor.

Friedrike Roedenbeck presenterade sig.

Kajsa Ravin berättade om Kulturrådets bakgrund. Myndigheten har sedan starten för över 50 år sedan haft uppdraget att stödja konst och kultur, både kulturens utveckling och tillgänglighet. Ca 2,6 miljarder kronor fördelas varje år. Förutom att fördela bidrag är att följa upp Kulturrådets bidrag och hur dessa möter de kulturpolitiska målen. En stor del av bidragen går till regional kultur, sedan 15 år tillbaka, genom kultursamverkansmodellen. Stöd ges även till det fria kulturlivet och en viss del för kommunal verksamhet.

Kulturrådet har förutom generaldirektören en styrelse bestående av 8 ledamöter.

De frågor som skickats in lyftes.

Friedrike berättade om delar som Kulturrådet jobbar med och ser att slöjden kommer in på flera sätt. Bland annat via bidrag för internationalisering och kulturella/kreativa branscher.

Vem ska fortbilda sina medarbetare? Friedrike berättade att det är huvudmännen som har ansvar för detta. Ansvaret ligger inte på Kulturrådet men det kommer att finnas bidrag att söka.

Den nationella konferensen för konsulenter och utvecklare inom slöjd kommer att fortsätta som tidigare, då det är ett viktigt forum för kunskapsutbyte.

Referensgrupper hanterar inkomna bidragsansökningar. Det är fristående personer som anmäler sitt intresse. Ordförande för referensgruppen är Mia Lindgren. Detta arbetssätt är nytt jämfört med hur man arbetade på NFH.

Slöjdplus kommer att utlysas efter sommaren.

Ansökningsförfarandet gällande projektbidrag är annorlunda och mer omfattande. Tak för ansökningsbeloppet kommer inte att finnas och genomförandetiden kommer att förlängas.

Fråga från ett förbund: Den delen av slöjden som kommer ur ett samhällsengagemang. Var hamnar denna särart inom Kulturrådet?

Kajsa Ravin: Slöjden står på olika ben. Nu är slöjdområdet är en integrerad del av Kulturrådets verksamhet och är en viktig del av kulturen. De finns andra strukturer inom kulturlivet som slöjden kan vara en del av. Att inte vara en egen rännil kan vara positivt. Vad innebär det att vara en särart? Ett medvetandegörande inom den egna verksamheten är viktigt. Kulturrådet har i uppdrag att arbeta med professionella utövare. Det måste finansieras när bidragsformerna skapas.

Maria Jacobsson tillade att det professionella inom slöjden är en integrerad del, dels för riksförbundet som är branschorganisation för flertal slöjdyrken, dels genom kursverksamhet hos föreningarna.

Tidigare hade Kulturrådet samma relation till konsulenter inom tex dans, som NFH hade till hemslöjdskonsulenter. Detta förändrades i och med införandet av kultursamverkansmodellen.

Andra områden där slöjden kommer in finns på Kulturrådet, det ser Kajsa som en möjlighet.

Kajsa tackade för medverkan.

Avslutning

Maria och Lena uppmanade att skicka in frågor om de uppstår. SHR försöker få till ett separat möte med Kulturrådet.

Ett förbund lyfte återigen vikten av att den del av slöjden som kommer ur samhällsengagemanget inte tappas bort.

Det är viktigt att SHR följer utvecklingen under året och även träffar den nya generaldirektören.

Ett förbund gjorde en jämförelse med Bygdegårdarnas riksförbund. Där ska de ha en roll i besöksnäringen. Vad gäller slöjden kan vi ha samma perspektiv. Vi kan bli delaktiga med mål

att bevara ett kulturarv och bidra till besöksnäringen. Det ena utesluter inte det andra. Här kan vi tillmötesgå de krav som Kulturrådet har på sig.

Det kommer en utredning i maj om privat och breddad finansiering.

Främjandefrågan får inte tappas och det ska vi jobba vidare med.

Avslutning

Mötet avslutades med aktuell information från kansliet, bl.a. en påminnelse om att ändra roller i medlemsregistret om/när man byter personer i styrelsen, att även lokalföreningarna ska byta stadgar och att förbundsstämman höjde avgiften till riksförbundet inför 2027.